

JUDr. Jeroným TEJC
MINISTR SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 29. června 2026
Č.j. MSP-369/2026-ODKA-SPZ/2
Počet listů: 7
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Obv. J. Z. a obv. J. W. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Sokolově sp. zn. 6 T 114/2025

Podle § 266 odst. 1, 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám
v neprospěch obviněných:

1. J. Z.,
2. J. W.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 4. 2026 pod
č. j. 7 To 48/2026-279, jímž bylo zamítnuto odvolání státního zástupce proti výroku o trestu
z rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 29. 1. 2026 pod č. j. 6 T 114/2025- 241.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 1 Rozsudkem Okresního soudu v Sokolově ze dne 29.1.2026 pod č. j. 6 T 114/2025- 241 byl J. Z.
za spáchání zločinu týrání zvířat podle § 302 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c)

zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, formou spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku, odsouzen podle § 302 odst. 3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců.

- 2 Podle § 84 trestního zákoníku, § 85 odst. 1 trestního zákoníku byl výkon uloženého trestu podmíněně odložen na zkušební dobu ve výměře 48 měsíců za současného vyslovení dohledu v zákonem stanoveném rozsahu.
- 3 Podle § 85 odst. 2 trestního zákoníku, § 48 odst. 4 trestního zákoníku byla obviněnému uložena povinnost zdržet se požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek.
- 4 Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obviněnému uložen trest propadnutí věci, a to rýče s celokovovým madlem černé barvy, nezjištěné značky, který byl uložen ve skladu doličných věcí u Policie ČR.
- 5 Dále byl předmětným rozsudkem obviněný J. W. za spáchání zločinu týrání zvířat podle § 302 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c) trestního zákoníku formou spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku, odsouzen podle § 302 odst. 3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců.
- 6 Podle § 84 trestního zákoníku, § 85 odst. 1 trestního zákoníku byl výkon uloženého trestu podmíněně odložen na zkušební dobu ve výměře 48 měsíců za současného vyslovení dohledu v zákonem stanoveném rozsahu.
- 7 Podle § 85 odst. 2 trestního zákoníku, § 48 odst. 4 trestního zákoníku byla obviněnému rovněž uložena povinnost zdržet se požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek.
- 8 Předmětného jednání se obvinění J. Z. a J. W. společně dopustili tím, že:

„v Kraslicích, okr. Sokolov po předchozí dohodě dne 28. 2. 2025 kolem 13:00 hodin naložili fenu křížence psa domácího jménem Asta, vlkošedé barvy se světlými znaky na distálních částech končetin a v oblasti tlamy, s čipem č. XY, přesně nezjištěného věku 10–15 let a hmotnosti 24,7 kg, do zahradního kolečka, tuto převezli a poté naložili do zavazadlového prostoru osobního automobilu tovární značky X, užívaného obžalovaným J. W., kterou měli dle dohody s jejím majitelem, s ohledem na její nepříznivý zdravotní stav, odvézt k veterináři na utracení, k čemuž převzali od majitele částku 100 EUR.

Cestou na obec Bublava, okr. Sokolov, se domluvili, že fenu k veterináři neodvezou, usmrtí ji sami a peníze si rozdělí, přičemž obžalovaný J. Z. z garáže, kterou užíval, vzal rýč a poté dojeli k parkovišti u silnice III. třídy, kde nejprve šli hledat vhodné místo, kde by fenu odložili a ponechali ji tam bez péče zemřít.

Když se obžalovaný J. W. nabídl, že fenu usmrtí, spoluobžalovaný J. Z. ji přinesl z vozidla do lesa mezi stromy, cca 100 metrů od silnice, kde byla v zemi prohlubeň. Když cestou fena obžalovaného J. Z. kousla, pustil ji na zem a kopal do ní. Následně obžalovaný J. W. rýčem naplocho dvakrát udeřil fenu do hlavy, čímž jí způsobil frakturu čelní kosti s penetrací do paranasální dutiny bez narušení celistvosti mozkovny, spojenou s hematomem v podkoží v okolí levého oka a ucha a edém mozku.

Když fena poté nejevila známky života, obžalovaný J. Z. vyhloubil v zemi jámu o rozměrech 115 cm × 66 cm × 40 cm, fenu do díry položil a následně na ni naházel zeminu tak, že fena nebyla

vidět. Aniž by se přesvědčili, zda fenu skutečně usmrtili, nechali ji na místě v nepříznivých klimatických podmínkách a z místa odešli.

Až dne 3. 3. 2025 kolem 10:00 hodin našel fenu, která slabě kňučela, náhodný kolemjdoucí, který ji vyhrabal a odvezl na vyšetření do veterinární ordinace v Kraslicích, okr. Sokolov, kde s ohledem na zranění feny bylo veterinářem provedeno její usmrcení.

Obžalovaní způsobili feně křížence psa domácího jménem Asta útrapy a příkoří ve smyslu § 4 zákona č. 246/1992 Sb., o ochraně zvířat proti týrání, kdy zraněné zvíře pociťovalo velkou trýzeň. Dále jí způsobili subdurální hematom a edém mozku, který mohl ovlivňovat kognitivní a motorické funkce organismu, přičemž subdurální hematom a edém mozku představují závažný stav přímo ohrožující život jedince s vysokou pravděpodobností smrti. “

- 9 Nálezací soud v odůvodnění svého rozhodnutí v části týkající se druhu a výši trestu podle svých slov vycházel z kritérií uvedených v § 39 odst. 1-7 trestního zákoníku. Přihlédl tedy zejména k povaze a závažnosti spáchaného zločinu, k osobním, rodinným, majetkovým poměrům obžalovaných a jejich dosavadnímu způsobu života a k možnosti jejich nápravy. Soud také přihlédl k postoji obžalovaných k trestnému činu, když obžalovaní prohlásili svoji vinu a nad svým jednáním vyslovili lítost. Společenská škodlivost jednání obžalovaných byla podle prvostupňového rozhodnutí dána především významem chráněného zájmu ve smyslu ustanovení § 302 trestního zákoníku, tj. zájmu na ochraně zvířat, které jsou živými tvory, schopnými pociťovat bolest a utrpení, a to před týráním, poškození jejich zdraví a jejich bezdůvodným usmrcením člověkem.
- 10 Při ukládání trestu soud u obžalovaného J. Z. přihlédl k tomu, že obžalovanému výrazně polehčovalo jeho doznání ve smyslu ustanovení § 41 písm. l) trestního zákoníku, jakož i skutečnost, že nad svým jednáním projevil lítost. Soud dále přihlédl k tomu, že obžalovaný v rámci hlavního líčení učinil prohlášení viny dle § 206c odst. 6 trestního řádu, v důsledku čehož bylo upuštěno od dokazování. Soud rovněž zohlednil skutečnost, že obžalovaný dosud nebyl soudně trestán a ani v místě bydliště nebyl projednáván pro přestupek. Obžalovaný byl ve smyslu ustanovení § 302 odst. 3 trestního zákoníku ohrožen trestní sazbou od dvou do šesti let. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti soud považoval za adekvátní uložení trestu při spodní hranici zákonné trestní sazby. Na rozdíl od návrhu státního zástupce soud uložil obžalovanému trest nespojený s přímým výkonem trestu odnětí svobody, a to trest odnětí svobody ve výměře 30 měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu 48 měsíců. S ohledem na skutečnost, že v době páchání trestné činnosti měl obžalovaný problémy s užíváním alkoholických nápojů, byla mu soudem v rámci zkušební doby, při současném stanovení dohledu probačního úředníka, uložena také povinnost zdržet se požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek.
- 11 Při ukládání trestu soud u obžalovaného J. W. přihlédl k tomu, že obžalovanému výrazně polehčovalo jeho doznání ve smyslu ustanovení § 41 písm. l) trestního zákoníku, jakož i skutečnost, že nad svým jednáním projevil lítost. Soud dále přihlédl k tomu, že obžalovaný v rámci hlavního líčení učinil prohlášení viny dle § 206c odst. 6 trestního řádu, v důsledku čehož bylo upuštěno od dokazování. Soud rovněž zohlednil skutečnost, že si obžalovaný našel zaměstnání ve Spolkové republice Německo. Obžalovaný se v minulosti dopustil jednoho přestupkového jednání a byl dvakrát soudně trestán. V obou případech však již bylo rozhodnuto o jeho osvědčení. Obžalovaný byl ve smyslu ustanovení § 302 odst. 3 trestního zákoníku ohrožen trestní sazbou od dvou do šesti let. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti soud považoval za adekvátní i v tomto případě uložení trestu při spodní

hranici zákonné trestní sazby. Na rozdíl od návrhu státního zástupce soud uložil obžalovanému trest nespojený s přímým výkonem trestu odnětí svobody, a to trest odnětí svobody ve výměře 30 měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu 48 měsíců. S ohledem na skutečnost, že v době páchaní trestné činnosti měl obžalovaný problémy s užíváním alkoholických nápojů, byla mu v rámci zkušební doby, při současném stanovení dohledu probačního úředníka, uložena také povinnost zdržet se požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek.

- 12 Rozsudek nabyl právní moci dne 7. 4. 2026.
- 13 Proti prvostupňovému rozhodnutí podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Sokolově včasné odvolání směřující do výroku o trestu v neprospěch obou obžalovaných. Poukázal na to, že okresní soud správně rozhodl o vině obžalovaných, avšak uložil nepřiměřeně mírné tresty odnětí svobody. Dále shrnuje odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k napadeným výrokům. Státní zástupce k tomu doplnil, že je sice pravdou, že byly shledány polehčující okolnosti uváděné soudem, avšak okresní soud nepostupoval v souladu s ust. § 39 odst. 1-7 trestního řádu (myšleno zákoníku), neboť nezohlednil okolnosti přitěžující. Obžalovaní podle státního zástupce spáchali trestný čin s rozmyslem, přičemž J. Z. původně uvažoval dokonce o ještě více opovrhlivějším způsobu usmrcení feny a to, že ji pouze hodí do nějaké šachty, kde by mohla hlady a žízní umírat několik dní, s čímž byl srozuměn. Dále čin podle státního zástupce spáchali ze ziskuchtivosti, což je zřejmé z toho, že si ponechali peníze, které obdrželi pro útratu u zvěrolékaře. Každý z nich pak čin spáchal s další osobou. Okresní soud správně vystihl posouzené společenské škodlivosti jednání obžalovaných, avšak je nutno vzít více v potaz rozsah utrpení zvířete, do kterého bylo nejprve kopáno, poté bylo 2x udeřeno rýčem do hlavy a následně leželo v chladu v díře zaházené zeminou po dobu 3 dnů. Zvíře zde muselo pociťovat neobyčejně velkou trýzeň, ze které bylo vysvobozeno pouhou náhodou, když jej na odlehlém místě našel kolemjdoucí a dopravil k zvěrolékaři. Pokud obžalovaní způsobili smrt ze zistných důvodů, a to ubitím, je podmíněný trest nepřiměřeně mírný. Všechny ostatní polehčující okolnosti mohou vést pouze k tomu, že trest bude uložen u dolní hranice sazby, ale musí být nepodmíněný. Proto závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o trestu zrušil a každému obžalovanému uložil nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců, jehož výkon bude určen do věznice s ostrahou, a J. Z. i trest propadnutí věci.
- 14 Ani jeden z obviněných nepodal proti rozsudku soudu I. stupně odvolání.

Napadené rozhodnutí

- 15 Krajským soudem v Plzni bylo dne 7. 4. 2026 pod č. j. 7 To 48/2026-279 bylo odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Sokolově proti rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 29. 1. 2026, č. j. 6 T 114/2025-241 dle § 256 trestního řádu zamítnuto.
- 16 Odvolací soud ve svém odůvodnění ve vztahu k námitkám uplatněným státním zástupcem do výroku o trestu uvádí, že při posouzení, jaký druh trestu a v jaké výměře oběma obžalovaným za trestnou činnost uložit, se okresní soud touto otázkou podrobně zabýval a vzal v úvahu všechna zákonná hlediska uvedená v § 37-39 trestního zákoníku. Pokud nalézací soud ukládal tresty nespojené s přímou trestní represí, tedy tresty odnětí svobody podmíněně odložené,

krajský soud se s jejich druhem i výměrou ztotožnil. Okresní soud zohlednil prohlášení viny, jejich doznání a je třeba vidět i jimi projevenou lítost nad spáchaným, sice zavrženíhodným, činem. Výměra trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců se stanovením delší zkušební doby v trvání 48 měsíců zpřísněná stanoveným dohledem a uloženou povinností zdržet se požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek, byla podle odvolacího soudu dostatečným trestem pro oba obžalované. Ti mají podle odvolacího soudu dostatečně dlouhou dobu na to, aby si uvědomili nesprávnost jejich počínání, čeho se dopustili. Dále odvolací soud uvedl, že i s přihlédnutím k tomu, že se jednalo fenu, kterou lidé v místě znali a stejně tak znají i obžalované, tak jejich čin byl okolím odsuzován a jak uvedl obžalovaný W. „vyžrali si to od lidí“. Při zohlednění okolností případu, špatného zdravotního stavu feny před spácháním skutku, i s přihlédnutím k praxi zdejšího soudu, včetně rozhodnutí Nejvyššího soudu (viz. 8 Tdo 657/2011 ve věci 7 To 36/2011, kde se jednalo o týrání 3 mladších psů nezajištěním krmení) se krajský soud se stanoviskem okresního soudu ztotožnil a neakceptoval námitky odvolatele. Dospěl k závěru, že uložený trest nelze považovat za nepřiměřeně mírný, přičemž pouze takový by mohl odvolací soud ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu zrušit. Krajský soud tedy považoval rozhodnutí okresního soudu za zákonné, věcně správné, odpovídající zákonným kritériím a se závěry okresního soudu uvedenými v odůvodnění napadeného rozsudku se ztotožnil, proto neshledal důvod pro zásah do výroku o trestu.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 17 Podle § 38 odst. 1 trestního zákoníku platí, že trestní sankce je nutno ukládat s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a poměrům pachatele.
- 18 Podle § 39 odst. 1 trestního zákoníku soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy; dále přihlédne k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu; přihlédne též k jeho postoji k trestnému činu v trestním řízení, zda sjednal dohodu o vině a trestu, prohlásil svou vinu nebo označil rozhodné skutečnosti za nesporné, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný, též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Přihlédne také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele.
- 19 Podle § 39 odst. 2 trestního zákoníku platí, že povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.
- 20 Podle § 39 odst. 3 trestního zákoníku soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (§ 41 a 42), k době, která uplynula od spáchání trestného činu, k případné změně situace a k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu. Při posouzení přiměřenosti délky trestního řízení soud přihlédne ke složitosti věci, k postupu orgánů činných v trestním řízení, k významu trestního řízení pro pachatele a k jeho jednání, kterým přispěl k průtahům v trestním řízení.

- 21 Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku může soud podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta, jestliže vzhledem k osobě a poměrům pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že k působení na pachatele, aby vedl řádný život, není třeba jeho výkonu.
- 22 Podle § 134 trestního zákoníku se věci rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na zvířata a zpracované oddělené části lidského těla, nevyplyvá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákoníku něco jiného.
- 23 Podle § 302 odst. 1 trestního zákoníku kdo týrá zvíře surovým nebo trýznivým způsobem, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutí věci.
- 24 Podle § 302 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném.
- 25 Podle § 302 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, způsobí-li takovým činem týranému zvířeti trvalé následky na zdraví nebo smrt.
- 26 Podle § 302 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým nebo trýznivým způsobem.
- 27 Podle § 256 trestního řádu odvolací soud odvolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.
- 28 Podle § 266 odst. 2 trestního řádu lze stížnost pro porušení zákona proti výroku o trestu podat jen tehdy, jestliže trest je ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo jestliže uložený druh trestu je v zřejmém rozporu s účelem trestu.
- 29 Podle § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu odvolací soud zruší napadený rozsudek také, je-li uložený trest v přezkoumávané části rozsudku nepřiměřený.

Posouzení předmětné věci

- 30 Mám za to, že Krajský soud v Plzni, který byl v předmětné věci činný jako soud odvolací, potvrdil výrok o trestu uložený soudem nalézacím, aniž by dostatečně zohlednil všechna zákonná hlediska významná pro ukládání trestu, zejména povahu a závažnost spáchaného trestného činu, způsob jeho provedení, pohnutku pachatelů, míru způsobeného utrpení zvířete a následky, které jejich jednáním nastaly. Níže podrobně rozvedu, jaké důvody mě k tomu vedly.
- 31 Především, že **jsem přesvědčen, že napadeným rozhodnutím odvolacího soudu v tomto konkrétním případě došlo k nedostatečnému zohlednění závažnosti trestného činu týrání zvířat. V posuzovaném případě totiž oproti závěrům odvolacího i nalézacího soudu intenzita, surovost, dlouhodobost utrpení a celkový kontext svědčí o vysoké míře společenské škodlivosti.**

- 32 Dospěl jsem proto k názoru, že jsou v tomto případě rovněž splněna kritéria ustanovení § 266 odst. 2 trestního řádu pro podání stížnosti pro porušení zákona. Uložený trest je podle mého přesvědčení **ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu, jakož i k poměrům pachatelů, neboť dostatečně nereflektuje mimořádně surový způsob jednání, pohnutku spočívající v ponechání si finanční částky určené k veterinárnímu zákroku, ani následné ponechání těžce zraněného zvířete pohřbeného zaživa bez jakékoli pomoci, a to za současného zneužití důvěry majitele fenky Asty.**
- 33 V tomto směru odkazuji rovněž na judikaturu Nejvyššího soudu, z níž lze dovodit naplnění podmínek podle ustanovení § 266 odst. 2 trestního řádu v případech, kdy soudy uložily nedůvodně mírný druh trestu, popřípadě trest odnětí svobody v nedůvodně mírné výměře, třebaže z hlediska zákonných kritérií byl takový trest nedostatečný, popřípadě byl zvolen nepřiměřeně mírný způsob jeho výkonu. Srov. například rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tz 38/2001, 7 Tz 39/2001, 3 Tz 185/2000 a 5 Tz 190/2001.
- 34 Tuto stížnost pro porušení zákona podávám také proto, aby se Nejvyšší soud vyjádřil k problematice trestání surových forem týrání zvířat, která dosud není v rozhodovací praxi dostatečně rozpracována, a aby vymezil, jakým způsobem mají trestní soudy při ukládání trestu hodnotit nejen dobu trvání týrání, ale také **intenzitu násilí, způsob provedení útoku, pohnutku pachatele, míru utrpení zvířete a následné ponechání zraněného zvířete bez pomoci. V tomto směru je judikatorně velmi přínosné, že v současné době Nejvyšší soud ve sp. zn. 0 TZ 10/2026 posuzuje ještě jinou moji stížnost pro porušení zákona v problematice týrání zvířat spáchaného odlišným, ale rovněž velmi trýznivým způsobem. Rozhodnutí Nejvyššího soudu v obou těchto věcech tak budou sloužit jako referenční rámec pro rozhodování trestního soudů do budoucna.**

K mimořádnému utrpení fenky Asty, ochraně zvířat napříč právním řádem a typové závažnosti posuzovaného jednání

- 35 Úvodem je potřebné zrekapitulovat, že český právní řád přiznává zvířeti zvláštní význam a hodnotu jako smysly nadanému živému tvor, který je schopen pociťovat bolest, strach, stres a utrpení. Ustanovení § 494 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, spolu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, představují základní normativní východiska právní ochrany zvířat v českém právním řádu. Občanský zákoník stanoví, že živé zvíře není věcí, nýbrž smysly nadaným živým tvorem, a zákon na ochranu zvířat proti týrání vychází z toho, že zvířata jsou živí tvorové schopní pociťovat bolest a utrpení a že si proto zasluhují pozornost, péči a ochranu ze strany člověka. Účelem této právní úpravy je ochrana zvířat před týráním, poškozováním jejich zdraví a usmrcením bez důvodu.
- 36 **K dokreslení obecného legislativního vývoje posledních let doplňuji, že novelou provedenou zákonem č. 70/2025 Sb., byla posílena ochrana zvířat v českém právním řádu. Legislativní vývoj posledních let tak směřuje k důslednější ochraně zvířat před týráním, surovým zacházením a neodůvodněným utrpením.**
- 37 Trestní zákoník vlastní obecnou úpravu ochrany práv zvířete jako specifického poškozeného subjektu neobsahuje, pro své vlastní výkladové účely v § 134 trestního zákoníku toliko stanoví, že ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata, nevyplyvá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákoníku něco jiného. Ačkoli pes ani jiné zvíře nejsou podle platné právní úpravy obětí trestného činu ve smyslu zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, nelze

při ukládání trestu odhlížet od toho, že předmětem útoku je živý tvor schopný vnímat bolest, strach a trýzeň.

- 38 Jsem proto přesvědčen, že při hodnocení povahy a závažnosti trestného činu týrání zvířat je nezbytné věnovat zásadní pozornost **konkrétní míře utrpení zvířete, způsobu, jakým mu bylo utrpení způsobeno, délce jeho trvání, intenzitě zásahu do jeho fyzické a psychické integrity i následkům, které jednání pachatelů vyvolalo.** Jiný výklad by byl v rozporu se smyslem zákona na ochranu zvířat proti týrání, který nestaví ochranu zvířete pouze na formálním zákazu určitých způsobů zacházení, ale právě na ochraně zvířete před bolestí, utrpením, poškozením zdraví a neodůvodněným usmrcením.
- 39 Odvolací soud ovšem podle mého názoru přistoupil k posouzení utrpení feny Asty a celkové závažnosti jednání obviněných příliš zjednodušujícím způsobem. Podstatou posuzované věci nebylo dlouhodobé zanedbávání péče ani soustavná deprivace základních životních potřeb, nýbrž jednorázové, **avšak mimořádně surové jednání s dlouhotrvajícími následky, jehož závažnost nelze poměřovat pouze délkou samotného fyzického útoku.**
- 40 Pod trestným činem týrání zvířat si lze představit celou řadu konkrétních odsouzeníhodných jednání pachatele vůči zvířeti – od velmi agresivního fyzického útoku, přes nevhodné podmínky chovu, zanedbání péče různé intenzity, až po dlouhodobou komplexní deprivaci základních životních potřeb či opakované fyzické násilí. Závažnost trestného činu přitom nelze mechanicky odvozovat pouze od délky trvání týrání. **I jednorázový nebo časově omezený útok může dosáhnout vysoké míry závažnosti, pokud je veden mimořádně surovým způsobem, vůči bezbrannému či zdravotně oslabenému zvířeti, ze zavrženíhodné pohnutky a s následkem intenzivní bolesti, strachu a trýzně. Pokud je následně zraněné zvíře na několik dnů pohřbeno zaživa je míra jeho utrpení nepředstavitelná.**
- 41 Právě tak tomu bylo v posuzované věci. Fena Asta byla starším a zdravotně indisponovaným zvířetem, které bylo svěřeno svým majitelem obviněným, kteří měli fenu zavést k lékařsky provedenému usmrcení k veterináři. Fena byla vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na obviněné fakticky odkázána a nemohla se jejich jednání účinně bránit. Namísto toho, aby byla dopravena k veterinárnímu lékaři, však byla odvezena do lesa. Poté, co jednoho z obviněných kousla, byla kopána a následně dvakrát udeřena rýčem do hlavy. Tím jí byla způsobena fraktura čelní kosti s penetrací do paranasální dutiny, hematom v podkoží v okolí levého oka a ucha, subdurální hematom a edém mozku. Jednalo se tedy o hrubé násilí vedené proti zvířeti, které bylo již předtím ve zhoršeném zdravotním stavu a jehož usmrcení mělo být provedeno odborně a humánně. Následně byla zraněná fenka Asta pohřbena zaživa po dobu přibližně tří dnů, přičemž její utrpení bylo ukončeno pouze díky tomu, že ji slyšel náhodný kolemjdoucí.

K vadám úvah nalézacího a odvolacího soudu o trestu

- 42 Nalézací soud i soud odvolací podle mého názoru při úvahách o druhu a výměře trestu nedostatečně respektovaly zákonná kritéria uvedená v ustanovení § 38 a § 39 trestního zákoníku. Z odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně je patrné, že soud přihlédl především k okolnostem svědčícím ve prospěch obou obviněných podle § 41 trestního zákoníku, tedy k jejich doznání, prohlášení viny, projevené lítosti, u obviněného J. Z. k dosavadní soudní bezúhonnosti a u obviněného J. W. též k tomu, že si našel zaměstnání.

- 43 K tomu uvádím, že skutečnost, že obviněný J.Z. dosud **nebyl soudně trestán**, nemůže bez dalšího eliminovat potřebu přiměřené trestní reakce. U obviněného J. W. je navíc třeba připomenout, že v minulosti již soudně trestán byl, byť bylo rozhodnuto o jeho **osvědčení**. Ani okolnost, že si našel zaměstnání, nemůže mít v kontextu projednávaného skutku zásadní význam pro závěr o možnosti uložení podmíněného trestu.
- 44 Takto vedené úvahy nelze považovat za úplné a přesvědčivé, neboť se v nich v odpovídající míře nepromítly okolnosti svědčící v neprospěch obviněných dle § 42 trestního zákoníku. Nálezací soud se při hodnocení závažnosti trestné činnosti náležitě **nevypořádal zejména s povahou a závažností spáchaného činu, způsobem jeho provedení, jeho následky, mírou zavinění a dalšími skutečnostmi významnými pro individualizaci trestu**. Polehčujícím okolnostem tak byla přiznána výrazná váha, aniž by byly současně odpovídajícím způsobem zhodnoceny okolnosti, které naopak odůvodňovaly uložení citelnější trestní sankce. Takové odůvodnění rozhodnutí proto nesplňuje požadavky kladené na řádné, přesvědčivé a přezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí ve smyslu § 125 odst. 1 trestního řádu.
- 45 Především nebylo náležitě zohledněno, že obvinění nejednali v náhlém afektu ani v nahodilé situaci. Fenu Astu **převzali od jejího majitele za účelem jejího odvozu k veterinárnímu lékaři a humánního usmrcení, přičemž za tímto účelem převzali částku 100 EUR**. Již v průběhu cesty se však **rozhodli, že fenu k veterinárnímu lékaři neodvezou, usmrtí ji sami a převzaté peníze si ponechají**. Následně opatřili rýč, hledali vhodné místo a teprve poté **přistoupili k vlastnímu násilnému jednání**. Poté se zraněným zvířetem naložili tak, že jej **zaživa pohrbili**.
- 46 Tento sled událostí vylučuje závěr o nahodilosti či okamžitém selhání. Naopak svědčí o **jednání s rozmyslem a ze zavrženíhodných pohnutek**, při němž měli obvinění dostatek času zvážit následky svého postupu, od svého jednání upustit a splnit původní účel, pro který jim byla fena svěřena. Přesto vědomě zvolili postup opačný, motivovaný snahou ponechat si finanční částku určenou k veterinárnímu zákroku.
- 47 Za významnou přitěžující okolnost je třeba považovat také **zištnou pohnutku** obviněných. Nešlo o situaci, kdy by se v důsledku náhlé okolnosti či bezradnosti pokusili ukončit utrpení zvířete nevhodným způsobem. Naopak se rozhodli nevyužít odbornou veterinární péči, k jejímuž zajištění převzali peníze, a zvolili surový způsob usmrcení právě proto, aby si finanční prostředky ponechali.
- 48 Nálezací soud dále nedostatečně zohlednil **mimořádnou surovost provedení činu**. Fena Asta byla starým a zdravotně indisponovaným zvířetem, které bylo obviněným fakticky vydáno napospas. Přesto byla po převozu do lesního prostoru kopána a následně dvakrát udeřena rýčem do hlavy. Způsobená poranění představovala závažný, život ohrožující stav.
- 49 Tím však utrpení zvířete neskončilo. Obvinění se nijak nepřesvědčili, zda fena skutečně uhynula, vložili ji do vyhloubené jámy, zahrabali zeminou tak, že nebyla vidět, a z místa odešli. Fena byla nalezena až po několika dnech náhodným kolemjdoucím, přičemž v době nálezu ještě slabě kňučela. To znamená, že **po utrpeném násilí zůstala po dobu několika dnů naživu, těžce zraněná**, bez možnosti úniku, bez vody, bez potravy, bez pomoci a **vystavená nepříznivým klimatickým podmínkám a jistě obrovským bolestem**.
- 50 Právě tato následná fáze jednání obviněných je z hlediska úvah o trestu zásadní. Posuzovaný skutek **nelze redukovat pouze na samotný fyzický útok**. Rozhodující je celý skutkový děj,

tedy kombinace zjištěné pohnutky, zneužití důvěry majitele, surového způsobu provedení, bezbrannosti a zdravotní indispozice zvířete, závažných poranění hlavy a ponechání zraněné feny zahrabané v zemi po dobu několika dnů.

- 51 Soudy jistě mohly zohlednit doznání, prohlášení viny a lítost při výměře trestu, avšak při takové koncentraci přitěžujících okolností nemohly zákonitě dospět k závěru, že postačí podmíněný odklad výkonu trestu.
- 52 S argumentací státního zástupce obsaženou v odvolání se proto ztotožňuji. Státní zástupce správně poukázal na to, že okresní soud sice identifikoval některé polehčující okolnosti, avšak nedostatečně zohlednil okolnosti přitěžující. Výstižně zdůraznil zejména rozmysl obviněných, jejich zjištěnou pohnutku, společné jednání, původní úvahy o ještě zavrženíhodnějším způsobu ponechání feny k pomalému uhynutí, a především rozsah utrpení zvířete.
- 53 Tyto námitky státního zástupce však odvolací soud nevypořádal způsobem odpovídajícím jejich závažnosti. Omezil se v podstatě na obecné konstatování, že okresní soud vzal v úvahu všechna zákonná hlediska podle § 37 až § 39 trestního zákoníku, že uložené tresty považuje za dostatečné a že se s rozhodnutím soudu prvního stupně ztotožňuje. Z odůvodnění napadeného usnesení však není patrné, jakými konkrétními úvahami se odvolací soud řídil při posouzení námitek týkajících se rozmyslu obviněných, jejich zjištěné pohnutky, surového způsobu provedení činu a následného ponechání těžce zraněné feny bez pomoci. Napadené usnesení je proto v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
- 54 Z odůvodnění jeho usnesení tak není patrné, jakými úvahami se při posouzení přiměřenosti uloženého trestu řídil. Současně nedostál své přezkumné povinnosti podle § 254 odst. 1 trestního řádu, když se s podstatou odvolací argumentace státního zástupce nevypořádal věcně, nýbrž pouze formálně.
- 55 Za problematickou považuji také úvahu odvolacího soudu, že obvinění byli v důsledku svého jednání odsuzováni okolím a že si, slovy jednoho z obviněných, „**vyžrali to od lidí**“. **Taková okolnost nemůže nahrazovat trestní reakci státu.** Společenské odsouzení pachatelů jejich okolím může být faktickým důsledkem trestného činu, nikoli však důvodem pro závěr, že není třeba uložit trest odpovídající zákonným kritériím. **Stejně tak nelze jako významně zmírňující okolnost hodnotit špatný zdravotní stav feny před spácháním skutku.** Právě proto totiž měla být Asta odvezena k veterinárnímu lékaři a humánně usmrcena odborným způsobem. Její zdravotní indispozice naopak zvyšovala její zranitelnost a bezbrannost. Obvinění této situace zneužili, když místo zajištění veterinární péče zvolili násilné a neodborné jednání, po němž zvíře ponechali těžce zraněné a zahrabané v zemi.
- 56 Odvolací soud dále odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 657/2011. Tento odkaz však nepovažuji za přílehlavý. Uvedené rozhodnutí se týkalo skutkově i právně odlišné věci a jeho význam spočíval zejména ve výkladu znaku „*místo veřejnosti přístupné*“ a znaku „*větší počet zvířat*“. Nelze z něj dovozovat obecné pravidlo, že u závažných forem týrání zvířat, zejména u jednání spojeného se zjištěnou pohnutkou, brutálním fyzickým násilím a následným ponecháním těžce zraněného zvířete bez pomoci, postačí uložení podmíněného trestu odnětí svobody. Navíc nutno doplnit, že výše uvedené rozhodnutí bylo vydáno v roce 2011, kdy právní i společenské vnímání ochrany zvířat nebylo na úrovni, k níž český právní řád v posledních letech směřuje.

- 57 Mám tudíž za to, že pochybení soudů nespočívá ve skutkových zjištěních jako takových, nýbrž v tom, že z nesporného skutkového stavu nevyvodily odpovídající závěry při úvahách o druhu a výměře trestu. Nálezací soud při úvahách o druhu a výměře trestu akcentoval především polehčující okolnosti ve smyslu § 41 trestního zákoníku, aniž by se odpovídajícím způsobem vypořádal s existencí a významem okolností přitěžujících podle § 42 trestního zákoníku. Tétož pochybení se dopustil i soud odvolací, který úvahy nálezacího soudu v zásadě převzal, aniž by se dostatečně vypořádal s relevantní argumentací státního zástupce uplatněnou v odvolání.

K nepřiměřeně mírnému trestu

- 58 Výše uvedené okolnosti případu podle mého názoru jednoznačně vylučují závěr, že by u obviněných postačovalo uložení trestu spojeného s podmíněným odkladem výkonu trestu dle § 81 trestního zákoníku. Takto uložený podmíněný trest neodpovídá ani míře způsobeného utrpení, ani zjištěné pohnutce, ani surovosti provedení skutku, a zároveň opomíjí skutečnost, že obvinění po jeho spáchání nevyvinuli žádnou aktivní snahu utrpení zvířete ukončit či přivolat pomoc. **Pokud za těchto okolností soudy uložily oběma obviněným trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 48 měsíců, jde podle mého názoru o trest zjevně nepřiměřeně mírný.** Takový trest neodpovídá povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, dostatečně nereflektuje intenzitu utrpení způsobeného zvířeti a nenaplnuje požadavek spravedlivé, přiměřené a dostatečně citelné trestní reakce na mimořádně surovou formu týrání zvířete.
- 59 Přistoupíme-li k projednávané věci systematicky a v souladu se základními pravidly trestání, jakož i s výše citovanou judikaturou, pak nelze nepodmíněný trest odnětí svobody uložený na samé spodní hranici zákonné trestní sazby považovat ze své podstaty za trest nepřiměřeně přísný, jak implicitně dovozuje odvolací soud. Jestliže se navíc v obecné rovině vychází při úvahách o výměře trestu zpravidla z poloviny zákonné sazby, jež je následně modifikována s ohledem na kritéria uvedená v § 39 trestního zákoníku, pak by v případě trestní sazby stanovené v § 302 odst. 3 trestního zákoníku činila tato **výchozí střední hodnota tři roky odnětí svobody.** Nálezací soud přitom i přes výše popsanou velmi vysokou závažnost posuzované trestné činnosti uložil trest citelně nižší a zcela překročil hranici excesu, když trest podmíněně odložil. Odvolací soud pak exces nálezacího soudu nekorigoval. Na škále představitelných jednání, která jsem příkladmo popsal výše, považuji to posuzované spíše za velmi závažné, tedy typově postihované od poloviny zákonné trestní sazby výše, a to s ohledem na velmi agresivní provedení a navazující extrémní utrpení zvířete trvající několik dní. S těmito okolnostmi se však soudy nevypořádaly, jednání pachatelů bagatelizovaly, a přecenily polehčující okolnosti.
- 60 Pro dokreslení odkazuji na nedávné pravomocné rozhodnutí Okresního soudu v Děčíně ze dne 1. 4. 2026, č. j. 3 T 85/2025-225, jímž byl pachatel uznán vinným zločinem týrání zvířat podle § 302 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c) trestního zákoníku, dílem dokonaným a dílem ukončeným ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, a byl mu podle § 302 odst. 3 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku uložen souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 48 měsíců. S ohledem na odlišnosti nelze sice tento případ s napadenou věcí zcela srovnávat, ale lze z něho dovodit, že zjevně není bez dalšího vyloučeno ukládání citelných nepodmíněných trestů odnětí svobody za kruté a bezcitné chování vůči zvířatům.

- 61 **Polehčující okolnosti zjištěné soudem prvního stupně nemohly podle mého názoru odůvodnit ani uložení trestu při dolní hranici trestní sazby. V žádném případě pak nemohly při takové míře surovosti, zjištěnosti, rozmyslu a následné lhostejnosti k utrpení zvířete vést k závěru, že postačí trest podmíněně odložený.**
- 62 Uložený podmíněný trest neodpovídá ani hledisku obecné prevence. Týrání zvířat je trestnou činností, u níž má trestní postih význam nejen represivní, ale i hodnotově vymezující. Má dát najevo, že zvíře není pouhým objektem libovolného nakládání, nýbrž živým tvorem schopným pociťovat bolest a utrpení. Pokud je v případě, kdy pachatelé ze zjištěných důvodů surově napadnou staré a nemocné zvíře, zahrabou je zraněné do země a ponechají je několik dnů trpět, uložen pouze podmíněný trest, **může taková reakce působit jako faktická bagatelizace obdobného jednání.**
- 63 Nesouhlasím ani se závěrem, že stanovení delší zkušební doby, dohledu probačního úředníka a povinnosti zdržet se požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek činí uložený trest dostatečným. Tato opatření mohou mít význam z hlediska **kontroly chování obviněných ve zkušební době, avšak nemohou nahradit samotnou přiměřenost trestní sankce.** Je-li povaha a závažnost trestného činu tak vysoká, že vyžaduje nepodmíněný trest odnětí svobody, nelze tento nedostatek zhojit uložením dohledu či přiměřených omezení.
- 64 Přiměřenost trestu je třeba hodnotit nejen podle osobních poměrů obviněných, ale především podle povahy a závažnosti činu. V nyní posuzované věci soudy přecenily osobní poměry a procesní postoj obviněných, a naopak nedocenily samotný skutek. Doznání a prohlášení viny vedly k procesní úspoře a mohly být zohledněny při výměře trestu. Nemohly však převážit nad skutečností, že obvinění jednali s rozmyslem, ze zjištěné pohnutky, vůči bezbrannému zvířeti, mimořádně surovým způsobem a následně ponechali zvíře několik dnů trpět.
- 65 Jestliže soudy zvolily poměrně nízký trest spojený s podmíněným odkladem, **porušily podle mého názoru požadavek individualizace trestu a zásadu jeho přiměřenosti a uložily tak nepřiměřeně mírný trest.** Ten tak neodpovídá závažnosti skutkového děje jako celku. Nevyjadřuje dostatečně odsouzení zjištěného a surového jednání, nereflektuje intenzitu a délku následného utrpení feny Asty a nevytváří dostatečnou trestní reakci na jednání, které se vymyká běžným případům méně závažného týrání zvířat.
- 66 S ohledem na výše uvedené shrnuji, že napadeným rozhodnutím tak byl ponechán v platnosti trest, který je ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu ve smyslu § 266 odst. 2 trestního řádu. Nálezací soud při ukládání trestu jednostranně akcentoval okolnosti svědčící ve prospěch obviněných a nedostatečně vyhodnotil okolnosti přitěžující. Odvolací soud toto pochybení nenapravil, ačkoli byl na ně výslovně upozorněn v odvolání státního zástupce, a bez přesvědčivého odůvodnění aproboval tresty, které neodpovídají závažnosti projednávané trestné činnosti, čímž se dopustil porušení zákona v ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu, kdy správně měl odvolací soud tuto část rozhodnutí ve výroku o trestu zrušit.

Závěr

- 67 Ze shora uvedeného vyplývá, že v předmětné trestní věci došlo nálezacím soudem a soudem odvolacím k nesprávnému právnímu posouzení okolností rozhodných pro ukládání trestu,

na jejichž základě byl obviněným uložen excesivně mírný trest, jenž je ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti obviněným spáchaných trestných činů.

- 68 Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 4. 2026 pod č. j. 7 To 48/2026-279, jímž bylo zamítnuto odvolání proti nezákonnému výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 29. 1. 2026 pod č. j. 6 T 114/2025- 241 tak byl v důsledku shora popsanych pochybení porušen zákon v ustanovení § 256, § 254 odst. 1 a v ustanoveních § 38 odst. 1, § 39 odst. 1 až 3 a § 81 odst. 1 trestního zákoníku.
- 69 V této souvislosti dále uvádím, že jsem si vědom toho, že podaná stížnost pro porušení zákona směřuje v neprospěch obviněného, a tudíž napadené rozhodnutí ve výroku o trestu nemůže být odvolacím soudem zrušeno, nicméně uvádím, že **stanovisko Nejvyššího soudu k předmětné věci může mít judikatorní význam v otázce obecného postupu soudů při trestání surových forem týrání zvířat, která dosud není v rozhodovací praxi dostatečně rozpracována v reakci na legislativní změny, a aby vymezil, jakým způsobem mají trestní soudy při ukládání trestu hodnotit nejen dobu trvání týrání, ale také intenzitu násilí, způsob provedení útoku, pohnutku pachatele, míru utrpení zvířete a následné ponechání zraněného zvířete bez pomoci.**
- 70 Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

- 71 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:
- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 4. 2026 pod č. j. 7 To 48/2026-279 byl porušen zákon ve prospěch obviněných J. Z. a J. W. v ustanoveních § 256 trestního řádu, § 254 odst. 1 a v ustanoveních § 38 odst. 1, § 39 odst. 1 až 3 a § 81 odst. 1 trestního zákoníku.